Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi (sediul Central), judecător Andrei Mocanu
Dosarul nr. 2rc-422/23
2-23154828-02-2rc-27122023

D E C I Z I E

23 ianuarie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componenţa sa:
Preşedintele completului, judecătorul Clim Eugeniu
Judecătorii Iorgov Steliana
Cojocaru Olga

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de SRL „Agronatura”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Eurotop-Plus” împotriva SRL „Agronatura” cu privire la încasarea sumei datoriei, penalităților și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 06 noiembrie 2023, prin care au fost aplicate măsurii de asigurarea a acțiunii,

C O N S T A T Ă :

La 31 octombrie 2023, SRL „Eurotop-Plus” a depus cerere de chemare în judecată împotriva „Agronatura” cu privire la încasarea sumei datoriei, penalităților și cheltuielilor de judecată.

Concomitent, SRL „Eurotop-Plus” a înaintat cerere cu privire la asigurarea acţiunii, prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor mobile, imobile şi a conturilor bancare ale pârâtului în limita valorii acţiunii.

În motivarea cererii, reclamantul a indicat că, pe parcursul unei perioade îndelungate de timp, pârâtul a demonstrat un comportament de rea-credinţă şi o atitudine neglijentă, eschivându-se de la rambursarea datoriei. Preventiv adresării în intanţa de judecată, reclamantul a încercat de numărate ori de a soluţiona amiabil situaţia creată, însă somaţiile înaintate, nu s-au soldat cu succes. Pârâtul nu a întreprins careva acţiuni în vederea stingerii datoriei.

Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 06 noiembrie 2023, s-a admis cererea de aplicare a sechestrului depusă de SRL „Eurotop-Plus” în cadrul cererii de chemare în judecată înaintată de SRL „Eurotop-Plus” împotriva SRL „Agronatura” cu privire la încasarea sumei datoriei, penalităților și cheltuielilor de judecată.

S-a aplicat sechestru asupra mijloacelor băneşti, bunurilor mobile şi imobile ale pârâtului SRL „Agronatura”, în limita valorii acţiunii de 281 960,00 lei.

Nefiind de acord, la 11 decembrie 2023, SRL „Agronatura”, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 06 noiembrie 2023.

În motivarea recursului SRL „Agronatura” a exprimat dezacordul cu încheierea contestată indicând că, aceasta este emisă în baza unei cereri declarative și lipsite de suport factologic înaintate de SRL ’’Eurotop-Plus”.

Indică recurentul că în speță, contrar-prevederilor art. 177 din Codul de procedură civilă, cererea SRL ”Eurotop-Plus” privind asigurarea acțiunii nu conține motivație concretă și verosimilă de ce neaplicarea măsurii de asigurare acțiunii ar face imposibilă executarea hotărîri, la fel cum nu este invocată vreo probă concretă în susținerea acestei cerințe.

Remarcă că, SRL ”Eurotop-Plus” nu a prezentat nici o probă în susținerea cerinței sale privind asigurarea acțiunii cum ar fi de exemplu: precum că Compania Recurenta dispune la moment de situația financiar-economică precară, precum că înstrăinează activele și bunurile sale, sau alte date care ar consolida ipoteză că neaplicarea măsurilor de asigurare ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri.

Notează că, SRL „Agronatura” este o companie lucrativă în domeniul producerii produselor lactate, care dispune de propria fermă, mai multe bunuri mobile și imobile, și care începând cu anul 2015 desfășoară activitatea economică pe piața Republicii Moldova sub brandul ’’Lattese”, asigurând cu locuri de muncă zeci de cetățeni și locuitori al mun. Chișinău și r-lui Anenii Noi.

Astfel, credibilitatea și solvabilitatea SRL „Agronatura” este evidentă, iar orișice abordări contrare urmează a fi probate prin argumente și probe concrete, - ceea ce nici pe departe nu a făcut SRL ”Eurotop-Plus”.

Opinează că, SRL ”Eurotop-Plus” încearcă să profite de situație și prin obținerea sechestrării bunurilor țintește crearea dificultăților în activitatea SRL „Agronatura” pentru ca să o influențeze la achitarea pretinsei datorii.

De asemenea indică că, încheierea recurată nu conține motivare suficientă a necesității admiterii cererii SRL ’’Eurotop-Plus” privind asigurarea acțiunii. Or, existența unor raporturi juridice cu caracter patrimonial între părți, și existența unei pretinse datorii, nu poate servi drept temei pentru aplicarea măsurii de asigurare în lipsa unui suport probant, iar temeinicia lui necesită a fi probată în cadrul procesului judiciar.

Totodată indică că, asigurarea acțiunii dispusă prin încheierea recurată, prin esența sa - reprezintă o imixtiune arbitrară a autorității judecătorești asupra activității economice și dreptului SRL „Agronatura” de administrare în mod liber și nestingherit a bunurilor sale.

Solicită, admiterea recursului, casarea incheierii recurate și soluționarea problemei in fond prin dispunerea respingerii cererii SRL ”Eurotop-Plus” privind asigurarea acțiunii ca fiind lipsită de temei.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit art. 181 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dacă încheierea de asigurare a acțiunii a fost emisă fără știrea recurentului, termenul de depunere a recursului se calculează din ziua în care persoana interesată a aflat despre pronunțarea încheierii.

După cum rezultă din materialele cauzei, recurentul SRL „Agronatura” a aflat despre încheierea recurată la data de 05 decembrie 2023, de la executorul judecătoresc. În atare circumstanțe, Colegiul consideră că recursul declarat la data de 11 decembrie 2023, este în termen.

La data de 22 ianuarie 2024 SRL ”Eurotop-Plus” a depus referință asupra cererii de recurs, prin care a solicitat restituirea recursului din cauză că nu corespunde prevederilor art. 437

alin. (1) din Codul de procedură civilă, prin faptul că nu cuprinde temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, sau respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor cererii de recurs, și a materialelor cauzei, instanța de recurs consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea parțială a încheierii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Potrivit art. 174 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la cererea participanților la proces judecătorul sau instanţa dispune în aceeaşi zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti.

Conform art. 175 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pârâtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane.

În conformitate cu art. 176 alin. (1) din Codul de procedură civilă, aplicarea sechestrului pe bunurile organizaţiei sau ale persoanei fizice cu statut de întreprinzător, în cazul asigurării acţiunii, se efectuează în următoarea ordine:

a) în primul rând, pe bunurile care nu participă nemijlocit în producţie: valori mobiliare, mijloace băneşti (în monedă naţională şi în valută străină, inclusiv în numerar), autoturisme, obiecte de design din oficii şi alte bunuri;

b) în al doilea rând, pe produsele finite (mărfuri), precum şi pe alte bunuri materiale care nu participă nemijlocit în procesul de producţie şi care nu sînt destinate utilizării nemijlocite în producţie;

c) în al treilea rând, pe bunurile imobiliare, precum şi pe materia primă, materiale, maşini, unelte, utilaje, instalaţii, echipamente şi alte mijloace fixe, destinate utilizării nemijlocite în producţie;

d) în al patrulea rând, pe bunurile predate unor alte persoane.

Potrivit art. 177 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cererea de asigurare a acţiunii se indică motivele şi circumstanţele pentru care se solicită asigurarea acţiunii, iar potrivit alin. (2) al aceluiaşi articol, cererea de asigurare a acţiunii se soluţionează de către judecător sau de către instanţa care examinează pricina în termen de o zi de la depunere, fară înştiinţarea pîrîtului şi a celorlalţi participanţi la proces. Dacă cererea de asigurare a acţiunii este depusă concomitent cu cererea de chemare în judecată, aceasta se soluţionează în ziua emiterii încheierii privind acceptarea cererii de chemare în judecată, fară înştiinţarea pârâtului şi a celorlalţi participanţi la proces.

Probatoriul administrat în speță atestă că, la 31 octombrie 2023, SRL „Eurotop-Plus” a depus cerere de chemare în judecată împotriva „Agronatura” cu privire la încasarea datoriei contractuale în sumă de 141 960,00 lei, penalității în sumă de 140 000,00 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Concomitent, SRL „Eurotop-Plus” a înaintat cerere cu privire la asigurarea acţiunii, prin

aplicarea sechestrului asupra bunurilor mobile, imobile şi a conturilor bancare ale pârâtului în limita pretențiilor din acțiune, în sumă de 281 960,00 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 06 noiembrie 2023, s-a admis cererea de aplicare a sechestrului depusă de SRL „Eurotop-Plus" în cadrul cererii de chemare în judecată înaintată de SRL „Eurotop-Plus" împotriva SRL „Agronatura" cu privire la încasarea sumei datoriei, penalităților și cheltuielilor de judecată.

S-a aplicat sechestru asupra mijloacelor băneşti, bunurilor mobile şi imobile ale pîrîtului SRL „Agronatura", în limita valorii acţiunii de 281 960,00 lei.

La data de 11 decembrie 2023, SRL „Agronatura", a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 06 noiembrie 2023.

Reieșind din normele legale care reglementează asigurarea acțiunii, Completul judiciar va reține că această instituție este condiționată prioritar de justificarea scopului acestei măsuri.

Completul judiciar relevă că, instanța ierarhic inferioară, în contextul executării unei eventuale hotărârii judecătorești just a conchis întru necesitatea aplicării măsurilor de asigurare însă, eronat a determinat suma asupra căreia urmează a fi aplicat sechestrul judiciar.

Având în vedere că măsura de asigurare a acţiunii are un caracter provizoriu, impunând anumite limite exercițiului drepturilor intimatului cu privire la anumite bunuri, fiind instituită în scopul evitării producerii unor pagube drepturilor recurentului, care pot fi provocate prin tergiversarea procesului judiciar şi imposibilitatea punerii în executare a eventualului act judecătoresc de admitere a acţiunii, obiectul şi valoarea acţiunii, Completul judiciar consideră ca întemeiată cererea cu privire la aplicarea măsurii de asigurare a acţiunii asupra mijloacelor financiare, bunurilor mobile şi imobile care aparțin pârâtului/recurent SRL „Agronatura", în limita datoriei de bază, în mărime de 141 960,00 lei.

De observat că, măsura de asigurare, indiferent de forma aplicabilă, ține de substanța obiectului acțiunii (la caz, încasarea în mod solidar a datoriei), instanța urmând să o dispună doar în cazurile în care, în mod plauzibil, se afirmă un risc al unei eventuale imposibilități de executare. Aprecierea pericolului ținut de substanța obiectului acțiunii este la discreția judecătorului sau instanței de judecată

În acest aspect, se punctează asupra specificului relațiilor contractuale dintre părți apărute în baza contractelor de prestare a serviciilor *****din 03 august 2023, ***** din 16 august 2023 și ***** din 16 august 2023, astfel încât Completul judiciar consideră necesară și justificată aplicarea sechestrului judiciar doar în limita datoriei, or, pretenția privind încasarea penalității, constituie o evaluare unilaterală a prejudiciului cauzat, astfel încât o admitere a cererii de aplicare a măsurii asiguratorii în această parte ar duce la crearea unui dezechilibru între drepturile părților.

Nu se vor reține afirmațiile recurentului precum că, cererea de asigurare este nemotivată, iar intimatul nu a dovedit reaua-intenție de la executarea obligației de plată, or, aplicarea sechestrului judiciar constituie o garanție în vederea posibilității executării unei eventuale hotărâri judecătorești, care totodată asigură și un echilibru între interesele părților implicate.

Totodată, la acest capitol, instanța de recurs subliniază faptul că obligația de a prezenta probe incumbă părții doar atunci când se pune problema dovedirii unor fapte (*lato sensu*) consumate, nefiind posibilă din motive obiective prezentarea probelor în vederea dovedirii unui fapt viitor, eventual.

De notat că, măsura sechestrului judiciar reprezintă în sine o reglementare a folosinței bunurilor, mai exact, un control privind utilizarea bunului, astfel că titularului îi este limitat atributul de folosinţă din componenţa dreptului de proprietate, iar reclamantului îi este asigurată

posibilitatea executării unei eventuale hotărâri de satisfacere a pretenţiilor sale faţă de titularul acestora, astfel încât nu indică la o privare a însuşi dreptului de proprietate și nu poate fi privită ca un impediment în desfășurarea activității recurentului și lezarea reputației profesionale.

Prin urmare, temeinicia aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii rezidă în scopul preîntâmpinării survenirii imposibilității executării hotărârii judecătorești, situație ce ar fi în contradicție cu dispozițiile art. 6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, în cauza Prodan c. Moldovei (cererea nr. 49806/99), Curtea a stabilit că articolul 6 § 1 asigură oricărei persoane dreptul de a înainta orice pretenţie cu privire la drepturile şi obligaţiile sale cu caracter civil în faţa unei instanţe judecătoreşti sau tribunal. În acest fel el cuprinde „dreptul la o instanţă", din care dreptul de acces, adică dreptul de a institui proceduri în faţa instanţelor judecătoreşti în litigii civile, constituie un aspect. Totuşi, acest drept ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat Contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă şi obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părţi. Ar fi de neconceput articolul 6 § 1 să descrie în detaliu garanţiile procedurale oferite părţilor aflate în litigiu - proceduri care sunt echitabile, publice şi prompte - fără a proteja executarea hotărârilor judecătoreşti.

În acest context Colegiul reţine, inclusiv că, potrivit jurisprudenței CtEDO, dreptul la justiție garantat de art. 6 paragraf 1 protejează în egală măsură şi punerea în executare a hotărârilor judecătorești (cauza Burdov vs Rusia, din 07.05.2002, Ruianu contra României din 17.06.2003).

Mai mult, CtEDO, în practica sa constantă a învederat că statului îi revine obligaţia de a se echipa cu un arsenal de instrumente juridice apte şi suficiente pentru asigurarea îndeplinirii obligaţiilor pozitive care i se incumbă (*cauza Ruianu împotriva României, no. 34647/97*), fiind în calitate de posesor al forţei publice, Statul trebuie să acționeze cu diligenţă pentru a asista creditorul în executarea unei hotărâri judecătorești.

În aceste împrejurări, în vederea realizării scopului pentru care a fost instituită măsura de asigurare a acțiunii, în vederea evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantei, instanța de recurs consideră oportună, legală și întemeiată cerința de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii, în limita datoriei de bază solicitate, în sumă de 141 960,00 lei.

Față de cele ce preced, Completul judiciar ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa parțial încheierea primei instanțe, în partea aplicării sechestrului asupra mijloacelor băneşti, bunurilor mobile şi imobile ale pârâtului SRL „Agronatura" în limita sumei de 140 000,00 lei, ce constituie penalitate și a soluționa problema în fond cu respingerea cererii de asigurare a acțiunii în această parte.

În conformitate cu art. 427 lit. c), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de SRL „Agronatura".

Se casează parțial încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 06 noiembrie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Eurotop-Plus" împotriva SRL „Agronatura" cu privire la încasarea sumei datoriei, penalităților și cheltuielilor de judecată, în partea aplicării sechestrului asupra mijloacelor băneşti, bunurilor mobile şi

imobile ale pârâtului SRL „Agronatura” în limita sumei de 140 000,00 lei, ce constituie penalitate, și se emite o nouă încheiere prin care:

Se respinge cererea depusă de SRL „Eurotop-Plus” în partea solicitării aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, în limita sumei de 140 000,00 lei.

Se menține încheierea primei instanțe în partea aplicării sechestrului asupra mijloacelor băneşti, bunurilor mobile şi imobile ale pârâtului SRL „Agronatura”, în limita sumei de 141 960,00 (una suta patruzeci și una mii nouă sute șaizeci) lei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului, judecătorul Clim Eugeniu

Judecătorii Iorgov Steliana

Cojocaru Olga